

PESTI FŐTEMLPOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

V. évf. 36. szám

2019. szeptember

Tartalom

- Plébánosi boldogság
- Szent Gellért ünnepén
- Emléktábla avatás
- Musica Sacra
- Zarándoklat Máriabesnyőre
- Hittantábor 2019.
- Ki számunkra Jézus
- Plébániai közösségeink
- Képesse válni a feltámadásra

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Plébánosi boldogság

Több évtizede tapasztalom, hogy még a hívek többsége sem tudja, mi az, amit egy plébános átél, mi az, ami örömet, boldogságot jelent számára. Hadd osszam meg a Testvérekkel ezt az érzést!

Most írtam éppen az egyik kedves tanítványomnak egy üzenetet, akit a múlt héten eskettem. Szép, mélylelkű, vallásos, tiszta, igényes fiatalok, akik előtt ott a jövő. Bennük és általuk nyilvánvaló, hogy van jövőnk. Gyönyörűség látni, ahogy a következő generáció tagjainak egyénisége és élete – egyénileg és közösségileg egyaránt – kibontakozik, és a Teremtő gazdag ajándékai megmutatkoznak bennük. Örömeink ők. Boldogság az, hogy részt vehetek az ő örömeikben, életük határáinál velük egységben lehetek. Boldogság, amikor a jegyesek, akiket fölkeszítünk az esküvőjükre, később hozzák keresztelese a megszületett gyermekeiket, akikben mindkét szülő arca ragyog vissza rám. Mekkora gazdagság látni, hogy országszerte az élet sokféle körülménye közepette állnak helyt volt tanítványaim akár hitoktatókként, papokként, vagy más területeken.

Valódi boldogság, amikor az Aquinói Szent Tamás szakkollégium elindítása kapcsán (új keresztény értelmiségi nemzedék fölnevelésének programja) találkozhattam a piliscsabai plébános atyával, aki fiatal, Rómában végzett, jól képzett, lendületes pap, s aki éjt nappallá téve dolgozik egyházközségéért. Meg is van az eredménye: minden korosztály számára közösségek sokasága kínál lehetőséget a keresztény élet megéléséhez. Ezek a közösségek egyéni buzgóságra is serkentik a híveket, aminek gyümölcse, hogy meglátnak és megtesznek mindent annak érdekében, hogy életük még gazdagabb legyen. Játzóteret építenek, szentségimádási kápolnát létesítenek, közösségi tereket alakítanak ki, óvodát, iskolát alapítanak és működtetnek, szerető társaséletet tartanak fenn... Felsorolni is sok. Tapasztalható, hogy az Egyház él!!! A nyugati liberális hanyatlással szemben jól vagyunk itt a Kárpát-medencében! De jó itt élnünk!

Boldogság a mi templomunkba betérni minden nap, akárhányszor. A csodálatos szent helyet nem adnám semmiért. A gyönyörű kegyoltárnál, Szent Gellért ereklyéjénél mutathatni be a szentmisét a nap valódi csúcspontja. Az örökimádás léte és az abban való részvétel az élet értelmének megtapasztalása. A munkatársakkal való együttműködés gyümölcseként kibontakozó élet a templomban csodálattal és hálával tölt el. S mennyi kiaknázatlan lehetőség van még itt, ami értelmes, hitéleti és kulturális feladattal ajándékozhat meg minket. Részesen lenni egy olyan folyamatnak, amelyen az elmúlt két évtized alatt itt a Belvárosban, templomunkban történt, Isten nagy ajándéka, a gazdagodásnak, tanulásnak végelethetetlen lehetősége.

A boldogság forrása a valódi gazdagság. Gazdag embernek lenni jó! Én pedig az vagyok. Ez a gazdagság azonban magasabb rendű annál, semhogy pénzben mérhető legyen. Az „Istenben való gazdagodás” a vele és az embertársakkal való szeretetkapcsolat. Sok száz, sőt - nem túlzás - ezres nagyságrendű azoknak a személyeknek a száma, akikkel kapcsolatban lehetek. S ezek közül rengeteggel valódi barátságban, igaz testvéri egységben. Hogyan is lehetne ekkora ismeretségi köröm, ha nem lennék pap, ha Krisztus szeretete nem gyűjtött volna egybe minket? Gondoljunk csak például a gyónókra, akik számosan évtizedek óta jönnek hozzám lelki vezetésre, lelki beszélgetésre.

A fentiek csak kiragadott példák voltak, nem is fontossági sorrendben. Még egyet azonban hadd említsek meg. Boldogság forrása számomra, hogy az irgalmas Isten mindig ad ihletet a jövő érdekében. Kell, hogy legyen elképzelésünk a jövőről, s ahhoz pozitív cselekvési terv tartozik. Ezek a programok lendületet, kedvet adnak, lelkesítenek és állandóan mozgásban tartanak.

Összegezve: boldog vagyok, hogy pap, belvárosi plébános lehetek! Hála érte Istennek!

Zoltán atya

Szent Gellért ünnepén

Szent Gellértre, a Szeged-Csanádi Egyházmegye fővédőszentjére emlékezünk liturgikus ünnepén, szeptember 24-én. Népünk kereszténnyé válásának kezdetén vezérelte hozzánk a Gondviselés, hogy Imre herceg nevelőjeként, remeteként, püspökként és vértanúként szolgálja Istent és a magyarság krisztusi hitre térését. Csanádi püspöksége idejéből maradandó emlékü mozzanat Aba Sámuel királlyal szemben tanúsított rettenthetetlen magatartása.

Péter elűzése után Sámuel egy ideig igazságosan uralkodott, de az 1043. év nagybőjtjében számos előkelő magyar urat megöletett, karóba húzatott, agyonveretett. Így ment Csanádra, hogy ott ülj meg húsvét ünnepét.

Szent Gellértnek, az akkori szokás szerint, az lett volna a kötelessége, hogy a király szállására menjen, ott fejére helyezze a koronát s az uralkodót a néppel együtt a templomba kísérje; de a püspök kijelentette, hogy nem fogja a királyt sem koronával ékesíteni, sem a székesegyházba kísérni. A többi püspökben nem volt ilyen erkölcsi bátorság, ők feltették Aba Sámuel fejére a koronát s vele együtt nagy pompával bevonultak a csanádi templomba, bár jól tudták, hogy a véres cselekedet elkövetőjének előbb nyilvánosan vezekelnie kellett volna. Alig jelent meg a király és kísérete a templomban, Szent Gellért a szószékre sietett s – az életéről szóló Nagy legenda szerint – így szólt a királyhoz: *„A szent negyvennap böjt arra van rendelve, hogy annak megtartása által a bűnösök bocsánatot, az igazak jutalmat nyerjenek. Te pedig, ó király, beszennyezted azt gyilkos kardoddal s elraboltad tőlem az atya nevet, mert hiszen ma legkedvesebb gyermekeim hiányzanak: nem érdemelsz tehát semmi bocsánatot. Mivel pedig kész vagyok meghalni Krisztusért, megjelentem neked a jövődöt: Íme, a jövő évben harmadszor támad fel ellened a bosszúállás kardja; s elveszi tőled az országot, amit hamissággal szerzettél”*. Mindezeket latinul mondotta. A latinul értő papok elszörnyedve hallották a megdöbbentő ígétet s a király háta mögül intettek a tolmácsnak, hogy ne fordítsa le magyarra a püspök szavait. A tolmács reszketett félelmében és hallgatott, de pap volt s mikor a püspök rákiáltott, engedelmeskednie kellett. Aba Sámuel meghallgatta a dorgálást, nem ölette meg a szent férfiút, távozott a templomból s Szent Gellért továbbra is ott maradt egyházmegyéje élén.

Szent Gellért püspökké szentelése
(Magyar Anjou legendárium)

Emléktábla a templomépítők tiszteletére

A képen balról jobbra: Dr. Osztie Zoltán atya, Kamarás Ferenc, Vantal István, Dr. Mezős Tamás, Leposa László

Nagyboldogasszony ünnepén, búcsúnk napján, augusztus 15-én került sor annak az emléktáblának a felavatására és megáldására, mely azon szakemberek nevét örökíti meg, akik a templomunkban, 2014-ben kezdődött és több szakaszban végrehajtott feltárási és építési munkálatok régészeti, tervezési, műemlékvédelmi és kivitelezési munkálataiban vezető szerepet vállaltak.

A régészeti feltárást az azóta fiatalon elhunyt Kovács Eszter önmagát nem kímélve, áldozatos odaadással végezte. A tervezési munkálatokat a nagy szakmai tapasztalattal rendelkező prof. Dr. Mezős Tamás irányította. Statikus munkatársa Kamarás Ferenc volt. A műemlékvédelmi szempontok folyamatos érvényesítéséről Leposa László, műemléki felügyelő gondoskodott folyamatos rendelkezésre állással, konzultációval. Látvány- és formatervezőként Zalavári Tiborra hárult a szemet gyönyörködtető installáció biztosítása.

Az építési kivitelezés – amely csak a felsorolásban kerül a sor végére, hiszen anélkül nem valósulhat meg semmilyen terv, és amely mindig a legnagyobb idő- és energiaráfordítást, valamint a legtöbb gondot jelenti – a BAU-VIP Kft. elkötelezett hozzáállását bizonyítja, amely mögött természetesen személyek állnak, Vantal István és Vantal László.

Az emléktábla avatásának ünnepségén Zoltán atya megemlékezett a megvalósítás időszakáról és a résztvevőkről, köszönetet mondva az áldozatos munkáért, majd az emléktábla leleplezését követően megáldotta azt. Mezős Tamás és Vantal István kifejezték örömeiket azért, hogy ebben a régészeti, történeti-, építési- és kulturális szempontból kétségkívül egyaránt kiemelkedő jelentőségű eredménnyel járó építkezésben részt vehettek. Leposa László nem mulasztotta el Dr. Osztie Zoltán atya szerepének méltatását a munkálatok megvalósulásában

Musica Sacra

Az Ars Sacra Fesztivál zenei eseményei

Az Ars Sacra Fesztivál 2007-es kezdete óta azt a célt tűzi maga elé, hogy „felszínre hozza az európai kultúra zsidó-keresztény gyökereit, a kultúra mélyén nyugvó szakralitást, a művészet majd minden ágában, elősegítve a lelkek felemelkedését és spirituális egységét”. Templomunk is évről évre bekapcsolódik a fesztivál programjába: idén is változatos rendezvényekkel készülünk. A zenei események 2019-ben a következők lesznek:

2019. szeptember 17-én, 19.00 órakor a fesztivál kiemelt programja lesz a Szent Efrém férfikar hangversenye „*Visegrádi imák*” címmel. Műsoron: Bella, Liszt Ferenc, Janáček, Schneider-Trnavský, Krzysztof Penderecki, Sáy László, Romuald Twardowski, Bubnó Tamás, Kodály Zoltán és Bartók Béla művei. A műsor gerincét zsoltárfeldolgozások adják majd.

2019. szeptember 18-án, 19.30 órai kezdettel a Schola Academica hangversenyt hallgathatjuk majd meg. A kórus 2013 szeptemberben alakult részben a Zeneakadémia Egyházzene Tanszakának hallgatóiból, részben pedig a Dobszay László vezette Schola Hungarica egykori tagjaiból. Ez a nagyhírű együttes 40 évig működött, közel 60 lemezt vett fel, és számos nagysikerű koncertet adott idehaza és külföldön egyaránt. A Schola Academica hivatalosan a Zeneakadémia Egyházzene Tanszakának kórusa, de a régi szokások is szép számmal vesznek részt munkájukban. A koncerten a 13. századi *Esztergomi Breviárium* énekeiből hallhatunk rendkívül értékes válogatást.

Vezényel: Merczel György, Mizsei Zoltán és Héja Benedek, a műsort ismerteti: Szoliva Gábor OFM.

2019. szeptember 19-én, 19.00 órakor, az altemplomban kerül sor Tóth-Vajna Zsombor klavikord koncertjére, „Az ifjú Bach kottáskönyve” címmel.

A fiatal Johann Sebastian Bach egyik első mestere bátyja, Johann Christoph Bach volt. Sokan ismerik a legendás történetet, hogy a fiatal Sebastian holdvilág fényénél másolta bátyja kottáit. A legendát megalapozó több kötet is fennmaradt, amelyek a XVIII. század elején keletkeztek, és amelyekbe Christoph korának nagy billentyűs szerzőinek legjobb műveit gyűjtötte össze. A kötetek szerzői között van Buxtehude, Böhm, Reincken, Pachelbel, Zachow és többek között a híres, későbbi párbaj-ellenfél, Marchand. A kötetek érdekességet még az adja, hogy ezekben találhatók meg a fiatal Johann Sebastian első jelentős billentyűs művei. Tóth-Vajna Zsombor koncertje igazi különlegesség abból a szempontból is, hogy a darabokat egy 17. századi német klavikord pontos másolatán fogja előadni.

Az Ars Sacra Fesztivál minden programja ingyenesen látogatható.

Dr. Gesztesi Tóth László

Zarándoklat Gödöllőre és Máriabesnyőre

Az Elváltak és Egyedül Maradtak Közossége a nyári szünet előtt, az immár hagyományos, évenként megszervezésre kerülő zarándoklaton vett részt. Ezúttal Máriabesnyő-Gödöllő volt az útvonal. Vendéglátónk Balogh P. Piusz atya, a premontrei szerzetesrend perjele volt.

Máriabesnyőn, a Nagyboldogasszony bazilika előtt egy önkéntes idegenvezető fogadott minket, és kalauzolt a bazilikában, majd az altemplomban.

A máriabesnyői kegyszobor története a környék földbirtokosának, Grassalkovich Antal gróf templomépítési fogadalmához kapcsolódik: felesége életveszélyes betegségből való felgyógyulásáért érzett hálából ajánlotta fel azt. A kegyszobor maga a Loretói Szűz Mária-szobor másolata, melyet hiteles körülmények között érintettek az eredetihez.

Olaszországban, Rómától kb. 200 km-re, az Adriai tenger közelében van Loretó, ahol Szűz Mária názareti háza van egy bazilikában. A Szentföldön, Názáretben a zarándokok nagy tiszteletben részesítették Szűz Mária házat, de az iszlám hódítások következtében féltő volt, hogy az a mohamedánok kezére kerül. Ekkor, 1294-ben egy nagyon gazdag, Angyal nevű család elhatározta, hogy szétszedeti és biztonságos helyen ismét felépítteti ezt a házat, így hajón került el a Szentföldről Itáliába. Később ezt a történetet a nép úgy emlegette,

hogy angyalok hozták az üdvöztető házat Loretó-ba.

Mivel csak a nagyon gazdag emberek engedhették meg maguknak, hogy Loretóba, a Szenthajlékhoz zarándokoljanak (pl. Pázmány Péter bíboros, prímás 1632-ben, II. Rákóczi Ferenc, még 18 évesen, 1693-ban.), buzgó és gazdag főurak elhatározták, hogy saját földjükön felépíttetik annak pontos mását. Ily módon a történelmi Magyarországon összesen 22 loretói kápolnát létesítettek, s ezáltal a szegény nép is ugyanolyan lelki élményben részesülhetett, amikor a „másolat” kegyhelyet látogatta meg. Grassalkovich gróf úgy döntött, hogy a már korábban eltervezett, felépítendő templom lesz a loretói szobor otthona. Kérésére két stájerországi kapucinus atya gyalog meghozta a kegyszobor-másolatot, amit most az oltáron tisztelhetünk. Ismereteink szerint - az eredetihez hasonlóan - cédrusfából készült, ami idővel megfeketedik.

Az olaszországi szobor is öltöztetett szobor, ez is annak készült és jelenleg is díszes ruhával van ékesítve. Sokan, akik még nem látták, elcsodálkoztak milyen kicsi is a kegyszobor, szinte alig lehet szabad szemmel látni. A grófi család hálából igen értékes drágakövekkel díszített fejdísz és övet készíttetett rá.

A sajnos, igen rossz állapotban levő altemplom, mely a Grassalkovich- család nyughelye, olyan értékeket is őriz mint Pio atya- és Szent Lipót gyóntatók ereklyéje.

A délelőtti lelki töltekezés során Piusz atya vezetésével a zsoldárok „lelkével” foglalkoztunk, átélve azt, hogy a zsoldárosok istenkapcsolatának jellemzői mennyire jelenvalók napjainkban is. A lelki program természetesen szentmisével, méghozzá főpapi szentmisével zárult. Piusz atya egy Mária Terézia korabeli, csodálatos miseruhában mutatta be az áldozatot, melyhez Kája Sándornak, a gyönyörűséges hangú kántornak éneke társult.

A Sziget vendéglőben fenséges ebédünk volt. Milyen jó is az egyedül maradtnak, hogy terített asztallal várják, kész ebédet kap és testvéries közösségben fogyaszthatja el azt!

A Gödöllői kastélyt délután jártuk be, először az épület nagysága, szépsége kápráztatott el minket, majd egy időutazáson vettünk részt a magyar történelemben. Ezt követően a gondosan ápolt parkban sétálva beszélgettünk, értékeltünk és tervezgettünk.

Lubickolt a lelkünk! Aznap ismét teljes értékűnek érezhettük magunkat, minden értünk és egymásért történt. Köszönet és hála a Mennyeieken kívül a földi szervezőknek ezért a zárandoklatért. Zárjuk ezt a rövid beszámolót a Besnyői Szűzanyához intézett imádsággal:

„Ó édes Szűzanyám, aki e szent helyen már annyiszor meghallgattad a Hozzád folyamodókat, s a betegeknek gyógyulást, a szomorúaknak vigasztalást, az elhagyottaknak segítséget, a bűnösöknek megtérést és kegyelmet esdettél ki Szent Fiadnál, én is bizalommal kérlek, segíts rajtam, most és halálom óráján. Amen.”

Elváltak és Egyedül Maradtak Közössége

Bántó Bálint István, Édes László, Forgács Katalin, Simon Zsuzsa, Szeghalmi Edith, Szabó Miklós

Hittantábor 2019.

Az idei esztendőben harmadik alkalommal táboroztunk 30 hittanossal Tatán, a Fényes Fürdő területén.

A helyszín kiváló alkalmat nyújtott közösségi élményekre, strandolásra, kultúrára, imádságra, keresztyén hitünk mélyebb megélésére.

Hétfőn délelőtt Kramer Ildikó, a Váci Utcai Ének-zenei Általános Iskola népszerű tanára vezetett játékos foglalkozásokat, délután pedig Budapestről Rolando bűvész műsora ragadta magával a hittantábor résztvevőit. Közel egy-órás műsora felejthetetlen élményt nyújtott mindenkinek. Kedden reggel Zoltán atya tábori miséje adta meg a nap alaphangját, a továbbiakban Ildikó néni medencés feladatai neveltették bennünket. Délután ásványkiállításra és a hozzá kapcsolódó pedagógiai foglalkozáson vettünk részt. Az előadás után kicsinyke köveket és egyéb díszeket

vásárolhattunk ajándékkul az otthon maradtaknak. Szerdán előre megrendelt busszal mentünk Tatabányára, ahol a szabadtéri Bányászati Múzeumot tekintettük meg és részt vettünk egy olyan múzeumpedagógiai foglalkozáson, ahol az 1920-as 30-as évek elemi iskolájának lehettünk tanulói, szigorú tanító néni felügyelete alatt. Tátott szájjal, rezzenéstelen arccal adtuk át magunkat a korszellemnek. A foglalkozás részét képezte korhű, javarészt fából készült játékok kipróbálása is. Ebédünket egy helyi tradicionális, amolyan „kockás abroszos” vendéglőben, a Három Tölgyfában fogyasztottuk el. Tulajdonosának, Saller-Molnár Gyula mesterszakácsnak az ároni áldást elénekelve köszöntük meg jóságát, illetve a templom bora átadásával háláltuk meg finom ízeit.

Csütörtökön reggel ismételten tábori misével kezdtük a napot, lelkipásztorunk, Zoltán atya buzdító gondolataival megerősítve, majd dottóra ültünk és bementünk Tata városába, ahol a csoportot alsós- és felsős korosztályra kettébontva, magas színvonalú múzeumpedagógiai foglalkozáson vettünk részt a tatai Vármúzeumban, Zoltán atyával és Rochlitz Kingával együtt. Tőlük elbúcsúzáskor a tatai tavon sárkányhajóztunk. Pénteken délután pedig, íjászkodtunk, ostort pattogtatunk és belecsöppenhattünk egy, a civilizációtól – eredetében – oly távoli életérzésbe, világba. A héten két este is tábortűzet gyújtottunk, aköré ülve beszélgettünk, énekeltünk, nasiztunk. A táborban a napi betevőnket a Kaja-tanya vendéglőben vehettük magunkhoz.

Az idei hittantábort a szülői hozzájáruláson kívül a plébánia, a Budapest Belváros-Lipótváros Önkormányzata és az Önkormányzat Emberi Jogi, Nemzetiségi és Egyházügyi Bizottsága támogatta, jelentős összeggel.

A programok mellett sokat strandoltunk, beszélgettünk, játszottunk és mindenhol velünk volt az Úr.

Pap István

Ki számunkra Jézus?

Talán mindenkinek - legalább - egyszer az életben fel kell tennie a kérdést magának, hogy mit jelent számára Jézus. Egy távoli, elérhetetlen Isten? Egy büntetni akaró, szigorú apa? Egy szerető, jóságos barát? Gyakran esünk abba a kísértésbe, hogy úgy tekintsünk Jézusra, mint egy régmúltban élt személyre, akihez, igaz, hogy imádkozunk néha-néha, azonban akit – valami oknál fogva – nem ismerünk annyira, hogy teljesen be akarjuk merjünk engedni életünkbe.

Valóban el tudjuk-e hinni, hogy Ő annyira szeret minket, hogy életünk minden percében ott akar lenni velünk, és osztozni akar örömeinkben, bánatainkban, terveinkben? Mint a legjobb barát, mindig velünk van. Akkor is, ha nem érezzük jelenlétét, tudatosítanunk kell

magunkban, hogy van Valaki, aki számára valóban ennyire fontosak vagyunk.

Alacoque Szent Margitnak egy látomás során Jézus feltárta szeretettől lángoló Szívét, és ezt az üzenetet adta át Margiton keresztül az emberiség számára: „*Isteni Szívem szenvedélyesen szereti az embereket, olyannyira, hogy már nem tudok megelégedni azzal, hogy lángoló érzelmeim önmagamba zárva maradjanak, ki kell áradniuk az emberekre.*”

Ha belegondolunk, mit is jelent ez, nem tudunk közömbösen viszonyulni ahhoz a szeretethez, amit a mi Urunk tanúsít irántunk. Ez az a szeretet, amely áthidalja a mindenható Isten és a teremtmények, az emberek közötti végtelen távolságot.

Ebbe a szeretetbe, az egyszeri áldozat örökkévalóságába léphetünk be az időben, minden szentmisében, újra és újra. Ahogy szent Pio atya mondta, a szentmisén, az átváltoztatás pillanatában minden jelenlevő a Golgota hegyén van, ahol Jézus átéli a szenvedéseit. Mindezt azért, mert Isten hatalmas vágya, hogy szent Teste és Vére tápláljon bennünket.

Jól mutatja a szentgyónás is Isten irgalmas szeretetét, amikor egy egyszerű bűnvallás is elég ahhoz, hogy a legsúlyosabb bűnök alól feloldozást kapjon a meggyónt ember. A 103. zsoltárban olvashatjuk *„amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt, amilyen messze van napkelet napnyugattól, olyan messzire veti el vétkeinket.”*

Urunk szeretete az emberek iránt az Oltáriszentségben különlegesen, sajátosan, titokzatosan, szentségi módon nyilvánul meg, vagyis, valóságosan, állandóan az emberek között maradván. Szent Szíve mindig arra vár, hogy mikor megy hozzá meglátogatni valaki, akit elhalmozhat végre Szívéből kiáradó szeretetével, kegyelmeivel. Kiszolgáltatja magát a kenyér színében, vállalva azt, hogy lesznek olyanok is, akik akár vissza is élnek ezzel a gyöngéd szeretettel.

Ezeket átgondolva álljunk meg egy pillanatra, és tegyük fel újra magunknak a kérdést: ki számunkra Jézus?

Somlai Norbert

Közösségek és közösségvezetők a Belvárosi Főplébánián

1	Altemplomi esték	Osztie Zoltán Dr.	+36-20-823-2090
2	Bibliakör	Gärtner Júlia	+36-30-538-8693
3	Breznay István atya imacsoportja	Breznay István Dr.	+36-30-924-8199
4	221. sz. Anonymus Cserkészcsapat	Bánki Péter	+36-30-316-9614
	221. sz. Anonymus Cserkészcsapat	Kapiller Péter	+36-20-975-2479
5	Elváltak és Egyedül Maradtak	Bitter Lajos	+36-30-591-2601
6	Énekkar	Gesztesi-Tóth László Dr.	+36-20-823-3012
7	Felnőtt katekézis	Osztie Zoltán Dr.	+36-20-823-2090
8	Hit és Fény Közösség	Lak Gábor atya	+36-20-823-1105
9	Hittanos Kakaó-party	Pap István	+36-30-486-2815
10	Ifjúsági hittan	Csorba Júlia	+36-70-401-6278
11	Jegyesoktatás	Osztie Zoltán Dr.	+36-20-823-2090
12	Keresztény Értelmiségiek Szövets.	Zachar Péter Dr.	+36-30-973-0893
13	Mária Rádió adásszerkesztőség	Aranyossy Mihály	+36-20-432-2589
14	Máriás papi mozgalom	Gimesi Gyula	+36-20-7752453
15	Nemzeti Énekkar imacsoportja	Demetrovics Eszter	+36-20-475-9829
16	Önkéntesek köre	Aranyossy Mihály	+36-20-432-2589
17	Robert Schuman imacsoport	Taczman Andrea	+36-30-749-5289
18	Rózsafűzér imacsoport	Siményi Vilmos	+36-1-337-7690
19	Rózsafűzér Társulat	Lendvainé dr. T. Edit	+36-20-559-5750
20	Szent Erzsébet imacsoport	Bitter Lajos	+36-20-591-2601
21	Szentségek vételére felkészítő	Gärtner Júlia	+36-30-538-8693
22	Szentségimádás	Aranyossy Mihály	+36-20-432-2589
23	Szentségimádás iskolája	Osztie Zoltán Dr.	+36-20-823-2090
24	Szeretetláng	Bitter Lajos	+36-20-591-2601
25	Természetjárók csoportja	Aranyossy Mihály	+36-30-958-7819
26	Tevékeny szeretet karitás csoport	Csorba Gábor	+36-30-900-3552
27	Vesperás - Énekes Iskola	Mezei János dr.	+36-30-398-1140

Képesé válni a feltámadásra

Az emberi léthelyzet az értelemkeresés kényszerhelyzete, amelynek oka egy egyszerű tény: a szenvedés és a halál szemünk előtt álló bizonyossága. Ezt tagadni lehet, de nem érdemes, mert saját emberségünket csonkítjuk meg általa, illuzórikus boldogságot remélve és kergetve a valóságos helyett, amely pedig itt, a világunkban, a múlandó természetben is jelen van. A válasz a hitben áll, de a hitnek a válasza éppen szabadságunk miatt nem kötelező érvényű mindenki számára. A hitben kapott válasz nem azt jelenti, hogy a válasz nem biztos, hanem azt – ahogy az a Zsidókhoz írt levél 11. fejezetében (Vö. Zsid 11, 1) az eredeti görög szövegben szerepel –, hogy a bizonyíték a hitben magában áll előttünk.

A szenvedésben – amely önmagában véve a rossz édestestvére és a halál előíze – olyan tapasztalatokat is szerezhetünk, amelyek új világot nyitnak meg előttünk. Például azt tapasztaljuk, hogy általa többé válhatunk. Új nézőpontok alakulnak ki bennünk. Felsejlik valamilyen rejtett értelem. Új kérdéseket tudunk megfogalmazni, és végül, az Istennel – irracionalitásával együtt – szeretet-viszonyt kialakítani képesek körébe való felemelkedés lehetősége is megnyílik előttünk. (Isten irracionalitása nem értelmetlenséget jelent, hanem a sajátosan emberi rációval történő értelmezés elégtelenségét.) Isten irracionalitását jól szemlélteti az a szentírási részlet, amelyet épp e sorok írásának napján olvassunk a szentmise napi olvasmányában: „Íme, az Úr irgalmas és könyörülő Isten, hosszan tűrő, kegyelemben gazdag és hűséges, aki irgalmasságot gyakorol ezerízígen, megbocsátja a gonoszságot, a vétket és a bűnt. Előtte azonban semmi nem marad büntetlen, mert megtorolja az atyák gonoszságát gyermekeiken és unokáikon harmadik- és negyedik nemzedékig.” (Kiv 34 5b-9)

A szenvedés lehet az az út, amely megvilágítja a létezés értelmét. A gögből az alázat felé pedig kizárólag szenvedésen keresztül vezet az út. Nem tudjuk, miért van így, ugyanakkor azt is látjuk, hogy a szenvedés az ellenkező – az ellenkezés – útjára is viheti az embert. Ezért sem elégséges az a keresztény érvelés, hogy ne is gondolkodjunk a szenvedés okán, csak azt tartsuk szem előtt, hogy mi lehet a célja életünkben.

A Rómaiaknak írt levélben ezt olvassuk: „Maga a természet sóvárogva várja Isten

fiainak megnyilvánulását. A természet ugyanis múlandóságnak van alávetve, nem mert akarja, hanem amiatt, aki abban a reményben vetette alá, hogy a múlandóság szolgái állapotából majd felszabadul, az Isten fiainak dicsőséges szabadságára” (Róm 8, 19-20)

A teremtésről tehát gondolkodhatunk úgy is, mint amiben Isten magától eltérőt hozott létre (hiszen, önmagával azonos „másik Istent” nem teremthet), azaz *nem Istent*, az ember „szülőföldjét” a természetet, amely éppen természeténél fogva múlandó. Ha nem így volna, akkor az nem a „*nem-Isten*” világa volna, mert a „*nem-Istennek*” éppen a végesség a létfeltétele. Magából az Isten általi teremtésből következően viszont alapja és perspektívája mégis a végtelen! Miért teremtett volna Isten, ha nem így lenne, vagyis, rendeltetése nem el nem múló beteljesülés lenne? Akkor a gonoszsággal állnánk szemben!

Nyilvánvaló módon mi csak az életen keresztüli létezést ismerjük, a világban való létezést, a másikkal való találkozást, a dolgokat, és mindezeket biológiai folyamatok által közvetítve. És éppen „ennek esik neki”, ezt szünteti meg a természet. A halál azért botrány, mert az ember a múlandó természetbe ágyazottan biológiai apparátusán keresztül létezik, így az bensőleg az élethez tartozó adottságnak mutatkozik, amelyet a halálban elvonnak tőle, és ez azért elviselhetetlen számára, mert eleve nyitott a végtelenre. Ezért felvetődik a kérdés, hogy a bűn megjelenése milyen kapcsolatban van, lehet ezzel a ténnyel?

A teológiai reflexióban is felmerül, de a mindennapi életben, lelki beszélgetésekben, lelki gondozás során, különösen világosan, spontán módon mutatkozik meg, hogy a halál ténye, szeretteink – szívet-lelket terhelő, méltatlan körülmények közötti – elvesztése hogyan befolyásolja istenképünket. És létrejön a halál miatt az Istennel szembeni bizalmatlanság, ami maga (az eredeti) bűn. Vagyis, a bűn a halál „közvetítésével”, következményként a bizalmatlanságban fogan meg. Ebbe tud „belekapaszkodni” a kísértő. (Ez az értelmezés a biblikus és teológiai reflexió szintjén is megjelent, pl. Gustave Martelet munkásságában.)

Az, hogy Isten a Szentírás teremtesel-beszélésében a tiltás megszegésének, az engedetlenségnek következményeként nem a biológiai, hanem a lelki halált helyezte kilátásba, nem képezi vita tárgyát. (Legalábbis az egyházilag elfogadott és mértékadó teológiai közmegegyezés szerint. Nem így van ez az egyházi közbeszédben). Tehát, a biológiai halál természeti adottság, amelynek színe előtt – ahogy a II. Vatikáni Zsinat megállapítja – az emberi létezés a legnagyobb talánnyá válik, és felveti a kérdést, hogy mennyiben vezethet ez a bűnhöz, illetve mennyiben Istentől való különbözőségünk esendősege.

A válasz maga a keresztény hit: Isten tehát, ha magától eltérő, halandó, szenvedésre képes, de beteljesedésre irányított teremtményt

alkotott a saját képére, akkor ezt az egyébként elviselhetetlen próbatételt, ezt a mélységbe való leereszkedést maga is elviseli. Sőt, azt a mélységet, mely az önmagában való Szentháromságos Szeretet végtelen ellentéte, a gonosz semmit, csak Ő viseli el. Megtestesül és meghal. Így, a halál, tehát, nélkülözhetetlenné válik, éppen a *teofánia*, Isten megnyilatkozásának és az ember átistenülésének helyévé.

A bűn, amely eredetileg a halál miatti bizalmatlanságban jön létre, ezért végül is legmélyebb értelemben a megtestesülés és a kereszt elutasítása, amely viszont egyben a feltámadás elutasítását is jelenti. Képessé válni a feltámadásra pedig saját életünkben a megtestesülés és a kereszt elfogadása.

Eucharisztia - képesség a feltámadásra

Krisztusnak a világban való más, valóságos jelenlétei mellett – mint amilyen az igei jelenlét, az imádkozó ember, a közösség, a pap személye – az eucharisztikus jelenlét esetén egészen sajátos és különleges jelenléttel találkozunk. A teológia immár 2000 év óta ismételten felteszi a kérdést: hogyan lehetséges ez? Hogyan történik meg a szentmisében az átváltozás? A magyarázatok közül három is alkalmas az Egyház hitének közvetítésére, de talán leghelyesebb, ha mindhármát egyszerre tartjuk szem előtt.

Az eucharisztikus jelenlét azért megkülönböztetett, mert benne az egész és teljes Krisztus, az Isten és ember van jelen. Ezt jelöljük a *lényegi* szóval.

A Szentírás fogalmaiból kiindulva a biblikus teológiai értelmezés a misztériumot úgy ragadja meg, hogy a zsidó hálaadó megemlékezéshez, a *beraká*hoz hasonlóan, úgy tekintünk a történelemben egyszeri alkalommal lejátszódott eseményre, hogy annak során Krisztus és megváltó áldozata – amelyről kultikus formában megemlékezünk az átváltoztatásban, az ő szava és a Szentlélek által –, lényegileg jelenvalóvá válik, azért, hogy valóságosan részesülhessünk benne.

Az, hogy hogyan lesz a kenyérből és borból Krisztus teste – ami hittétel –, annak egy másik, „bizonyos” érthetőségére a teológia – a skolasztikus, arisztotelészi filozófiai fogalmat, a *lényeg-járulék* (*substantia-accidens*) fogalompárt használva – az *átlényegülés* (*transsubstantiatio*) tanát dolgozta ki. Rögtön hozzá kell tenni, hogy nem a tan a hittétel, hanem az, amit jelöl, vagyis Krisztus valóságos jelenlétét, a *consecratiót* követően. A tan lényege, hogy a kenyér és a bor szubsztanciája (lényege, amitől az, ami) átváltozik Krisztus feltámadt testévé (amely szó Őt magát jelöli). Eközben szemmel látható külső megjelenési formája (járuléka) megmaradnak. Az átlényegülést Krisztus szavai alapján állítjuk, akiről tudjuk, hogy ki Ő. A jelenlét „szentségi” jelzője arra utal, hogy az eucharisziát nem a

tér és az idő választja el a megdicsőült Krisztustól, hanem egy sajátos létezési módról van szó, mely kifejezetten akarata szerint létezik az Egyházban.

Az átlényegülés értelmezésének további elmélyítése eredményezte a megdicsőült Krisztus személyes, szellemi, hatékony jelenlétének hangsúlyozását. Ez azt jelenti, hogy a hatás egy szellemi folyamat. A szentáldozásban személy találkozik személlyel. A „test” és „vér” szavak, ugyanis, mindig a megtestesült Fiút, a feltámadt Jézus egészét jelentik, nem egy tárgyat. Nem Krisztus egy „darabját” fogadjuk magunkba, hanem Őt magát. A kenyérrel a megdicsőült Krisztus egyesül, azért, hogy velünk egyesüljön. Mindennapi tapasztalatunk, hogy hasonló egyesülésnek vagyunk részesei, amikor a magunkhoz vett táplálék

(szerves élet) a mi életünkkel válik. Az Eucharisziában egy másik fajta étellel, isteni étellel azonosulunk, amely „értetek adatik”, vagyis legbensőbb lényege önmaga kiosztása. Ennek az eseménynek egyedüli lehetséges alanyai az isteni és az emberi személyek. Az eucharisztikus jelenlét tehát, nem más, mint Krisztusnak, magának az odaajándékozása, teljes és közvetlen, személyes, testi-lelki, istenemberi önatadása.

Saját tapasztalatunk, hogy testünk ellentétes jelleget hordoz. Egyfelől nélkülözhetetlen összekötő kapocs a másikkal való találkozásban, ugyanakkor határ, ami el is határol tőle, sőt áthatolhatatlanná, megközelíthetetlenné is tesz. Egyszerre összekötő- és elválasztó valóság. Így is éljük meg önmagunk testiségét, elzárkózás és közösség feszültségében.

Az eucharisztikus jelenlét az alapja és elővételezése itt a földön annak, hogy a feltámadt test megszűnik határ lenni. A lényege éppen az, hogy maradéktalanul közölhető, nyitott, képes önmagának teljes elajándékozására és a másik befogadására. Vagyis, Isten lesz minden mindenben.

Áldozni annyi, mint Krisztussal közösségre lépni, vele egyesülni, általa a nyitottság birodalmát elővételezni (sőt, oda belépni) és így saját személyünkben képessé válni a feltámadásra.

BL

A PLÉBÁNIA PROGRAMJAI

2019. szeptember-október

szeptember 16. 15.30 Ars Sacra Fesztivál: Jelképek és szimbólumok a templomban
szeptember 17. 19.00 A Szent Efrém Férfikar hangversenye
szeptember 28. Plébániai zárandoklat Mátraverebély-Szentkútra
október 11. 18.30 2000 év 120 percben. Időutazás a Belvárosi Főtemplomban

Rendszeres programok

Hetente:

hétfőn	18 ó	Ifjúsági- és felnőtt katekézis
kedden	16 ó	Szereteláng imaóra
	18 ó	Bibliakör
szerdán	14 ó	Csoportos háznézés
	18.15	Szentségimádás iskolája
csütörtökön	18 ó	Keresztelési felkészítés felnőtteknek
pénteken	17.40	Közösségi imaóra vesperással a szentségimádás keretében

Havonta:

első hétfőn	17 ó	Szentmise az adorálók szándékára
első kedden	18 ó	Elváltak és Egyedül Élők szentmiséje és találkozója
első pénteken		Beteglátogatás, áldoztatás

PESTI FŐTEMPLOM

Spirituális közösségi lap
V. évf. 36. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Dr. Gesztesi-Tóth László
Papp István
Somlai Norbert

Lektorálta:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15.
tér 2.
belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

*A címlapon Szent Gellért
püspökké szentelési képe
látható
(Anjou legendárium)*

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com
Irodaszolgálat: hétfő - szerda - péntek 9 -12; 15.30 - 17.30
Irodavezető: Rochlitz Kinga